

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

Sortirà los Dissaptes

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
 En Barcelona. Ptas. 1'00 trimestre.
 Fora ciutat. . . » 1'50 »
 Extranjer y Ultramar. . . » 10'00 l' any.

Director, DON JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
 Carrer de la Unió, 2, botiga

PREUS DE CADA NÚMERO:
 Número corrent. 0'10 Ptas.
 » atrassats. 0'15 »
 » » pera los
 no suscrits. 0'20 »

EN LO CENTRE CATALÁ

LA SESSIÓ

Cada vegada que aquesta corporació celebra algún acte de importancia, veu sa gran sala de sessions plena d'amichs del catalanisme, y la veu general entre los concurrents es la de que anyoran lo poder anarhi ab més freqüencia. En efecte; lo Centre Catalá ha concentrat en sí bona part de la aspresa del carácter íntim de nostre poble, y com á conseqüencia, es poch amich de escenas aparatosas, de fochs follets y de entreteniments que tal vegada en son forro intern judica estérils. Per aquestos motius se mou solsament de tart en tart, y sols convida á visitar sa casa, quan lo motiu revesteix importancia. Nosaltres, sense criticar tal actitud, voldríam que lo Consell general de la societat creadora del catalanisme, adoptés un temperament més expansiu, y encara que no mes fos per escoltar sessions literarias, obrís de tant en tant, ab més frecuencia qu' ara, sas portas á las familias que sentirían goig en assistir á sas festas totas. Cosa estranya es lo que passa ab lo Centre Catalá, ell que pregona un sistema polítich basat en la expansió generosa de equitativa justicia, ell que defensa los interessos de Catalunya units com á interessos d' una familia sola, descuida sa vida de relació propia, y no atreu més elements al seu entorn, per creurer que á sa serietat no escauhen las que podrian dirse festas de casa.

Fixinse ab aixó los homes del Centre Catalá, y modifiquin son parer. Si cada vegada se veu plé son local al celebrar un acte de importancia, igual s' hi veurá si aquestos se multipliquen.

Lo motiu pera la solemne reunió que va donarse la vetlla del dia 25, no podia ser més fundat y agradable. Desde que 's parla de catalanisme, aquest estava en lo deber de recordar y rendir un tribut de gratitu á la bona memoria del compte Jofre, primer soberá independent de Catalunya. A Jofre I, se deu la formació de la nacionalitat catalana, en los orogens de nostra historia; ell va emanciparla del feudo de la Fransa, luego ell es la primera fita que lo regionalisme deu tenir present al voler reedificar lo vell edifici, ab materials propis del temps modern. Aixís debía pensar lo Consell del Centre, al encomenar lo cuadro alegórich de la naixensa de Catalunya, com senyora de son propi territori.

Don Ernest Soler de las Casas, que acceptá honoríficament la encomanda, ha sabut sortir ayrós de la tasca empresa, y lo gran cuadro que avuy adorna la testera del saló de sessions del Centre Catalá, es pera lo jove pintor un hermós floró de gloria pera sa carrera artística.

Comensá la reunió llegint lo Sr. D. Emili Asencio, un curt y espressiu discurs, en que á grans plumadas explicá lo motiu de la sessió, y posá de manifest lo estat actual del Centre y del catalanisme. Prosseguí luego lo soci D. Benvingut Cabot, llegint una biografia del comte Jofre, desde son neixement fins á sa mort. Aquest gé-

nero de treballs son sempre árits de sí, però lo Sr. Cabot, sapigué treurer bon partit de sa ressenya, logrant donarli amenitat é interés, sense que deixés de ser erudit y de tenir caràcter de memoria històrica. Se llegí luego per lo soci senyor Ximeno, una preciosa carta de D. Víctor Balaguer, planyentse de no poder assistir á la sessió per haver tingut de sortir cap á Vilanova aquell mateix día. Los Srs. Miralles y Ernest Soler, llegiren després poesías alusivas al acte, originals y expressas, escritas per los Srs. don Anton Bori y Fontestá, y D. Conrat Roure, las quals publiquem en lo present número; y lo senyor Cabot doná lectura del poema *Lo Pare-nostre*, escrit per Apeles Mestres. Aquest poema forma part, segons nos han dit, d'un llibre pròxim á veurer la llum.

Finalisá la festa, llegint lo Vis-president don Enrich Serrat, un sentit discurs de gracias.

La obra pictòrica de D. Ernest Soler, fou molt celebrada, y los treballs llegits aplaudits ab entusiasm.

Felicitém al Sr. Soler y al Centre Catalá, per la ocasió que va proporcionarnos de poder veurer reunidas en sa payral sala tantas personas amigas sevas y del catalanisme que ell sustenta.

LO DINAR

Després de la festa en lo local del Centre, després de fer los honors al cuadro com á acte alegòrich, corresponia fer alguna cosa en obsequi al pintor que ab tanta generositat com gallardia dedicá á la corporació catalana per excelencia, la obra filla de son pinzell.

Y comprenentho aixís, lo Centre Catalá obsequiá á D. Ernest Soler de las Casas ab un dinar de amichs, al qual van concórrer molts socis del mateix.

En ell va regnar franca expansió y siguió lo Sr. Soler objecte de moltas felicitacions. Hi haguéren diversos brindis tòts alusius al acte y d'entre 'ls que parlaren recordém als Srs. Quintana, Durán, Cabot, Micaló y Asencio, qui va llegir una carta del Sr. Careta y Vidal, adherintse á la festa y sentint no poder assistirhi. L'obsequi llegí una composició poética que fou molt ben rebuda y lo seu ilustre pare, D. Frederich Soler, vivament emocionat, doná las gracias al Centre y als seus socis ab delicadas y sentidas frases, per los honors dispensats al seu fill Ernest. Lo dinar fou servit en lo restaurant del café Continental.—J. S.

LO CUADRO

Arrimat á la soca d'una centenaria alzina de nuos arrels que sobreixen de la terra, está representat lo Comte Jofre 'l Pelòs en actitud noble y reposada. Lo paysatge es ben catalá. L'escut que penja del arbre, las montanyas que 's veuhén á últim terme, la claror d'aubada que, passant pel forcat de l'alzina, ve com á insinuar una aureola en la testa del personatge, fan que la composició resulte una poética alegoria dels orígens de la nacionalitat catalana independenta.

La Junta del Centre, posant lo cuadro en la tèstera presidencial y voltantlo d'atributs molt propis que forman com si diguessen un dossier, ha donat provas de bon gust y de la estima que li mereix una obra pictòrica calificada per la crítica com de las que més honran al seu jove autor.—C.

Nostre escut

Portant al seu demunt sanch catalana,
de l'honra y del deber es lleal senyera,
En Grecia recull llors, gloria encisera,
y 'ls reverdeix en l'illa siciliana.

Vé l'áliga francesa, y s'amilana
quan l'escut catalá l'empeny enrrera;
y d'Espanya, entre 'ls plechs de la bandera,
bat en Africa, brau, l'host mussulmana.

Los caballs del Progrés, solta la brida,
van avansant del sigle en la cultura...
L'ensenya catalana á n'ells va unida.
Lo Progrés en l'espai «¡Avant!» murmura,
y á aquesta veu donant ferma acullida,
may, l'escut catalá, may se detura.

CONRAT ROURE.

Teatro Catalá

ROMEA

La triple aliansa, comedia en tres actes y en vers original de D. Joseph Torres y Payeras.—*Digali barret, digali sombrero*, pessa en vers original de D. Joan Valentí y Miquel, estrenadas la nit del 22 de Maig.

I

LO DIR DE LA GENT

¿Cal fer cas del dir de la gent? En absolut no, sempre deu acullirse ab prevenció la cosa murmurada, pero precis es confessar que lo dir de la gent té moltas vegadas fonaments sólits, encara que de comprobació poch fácil. La gent, lo públich, es molt aficionat al trevall d'estisora y 's rabeja retallant sempre que trova género apropiat, y á Rómea la nit de referencia, hi havian rotllets que 's despatxavan al seu gust: de tot se passava revista, de tot se murmurava. Com judiquém las tals murmuracions de importancia pera arribar en alas d'ellas al esclariment dels fets, volém consignar las tals murmuracions, las ditas en veu alta y las fetas en veu baixa, puig que nostres llegidors son curiosos y los deurá agradar lo que allí 's deya.

Tot, tot sortia á relluhir: l'origen del certámen, son desviament, lo descontent d'autors no premiats, entre quinas obras s'en citavan de més meritorias que las escullidas, la opinió del jurat, que no la creyan seria apesar de los noms que avalavan lo veredict, las condicions de amistat entre 'ls autors premiats (quins noms corrian de boca en boca avans de obrirse 'ls plechs) y lo propietari del periódich realisador del Certámen, los artistas que representavan, etc. etc.; de

tots com hem dit se passava revista com si fos una parada de soldats en dia de gala.

Parlant del Jurat, los més calmosos deyan que no s'explicavan com personas tant ilustradas y coneixedoras del teatro, com D. Frederich Soler y D. Joseph Maria Arnau y literats tan atildats com D. Joaquim Riera y Bertran, havian donat son vot á una comedia que com *La triple aliansa*, no era comedia ni tal cosa, y que tot lo mes, concedint molt, podria pendres com un aborto de drama.

D'altres impulsats per un temperament més nerviós, prenian la defensa dels escriptors mentats y respecte á algun d'ells, s'assegurava que no havian vist las obras ni per las cubiertas, haventse estampat los noms al peu del veredict per pura complacencia tal vegada y duplantse fins de que las firmas autógrafas estiguesen en los originals. Lo qui de todas las cosas que's deyan resultava més perjudicat, era D. J. M.ª Arnau, per la rahó de constar en lletres de motllo que lo Jurat s'havia reunit á casa seva y ningú comprenia com ell havia obtat per premiar aquellas comedias, pero se li feya l'honor de creurer que tampoch las havia llegidas. De las restants personas que formavan lo tribunal, s'en deya poca cosa ó res, per la rahó de que no se las considerava de la talla de las primeras.

En quant á la obra, apart de son valor escénich y literari, se contava d'ella una historieta deliciosa. Se deya en primer terme que no era inédita, y que lo estreno de debó s'havia fet en una societat lluhida de Barcelona y que son autor quedá tant satisfet del éxit, que costejá tots los gastos ocasionats per la representació y además obsequiá ab un dinar espléndit als companys de societat pera celebrar y fer memorable sa victoria. Fora del teatro y en alguns centros hont s'ha parlat del assumpto, encara s'han dit més cosas y en una campanada de nostre apreciat colega *La Tomasa* se fa respecte d'aixó algunas maliciosas indicacions sobre la paternitat dels versos de *La triple aliansa*. Pero talment ja fora passar de la ratlla si la maledicencia no concedís al Sr. Torres, ni 'ls versos de la obra. De la pessa també va parlarsen, y 's sospitá que no era de veras lo nom surtit del plech tancat; fonamentavan aquesta sospita dihent que los tres noms de pila, feyan olor de pseudonim y que confirmava la sospita lo no haverse presentat l'autor de *Digali barret, digali sombrero*, á saludar al públich que 'l demanava.

Heus aquí en extracte lo que 's deya y continua dihentse del certamen obert per *Lo Teatro Catalá* y dels fruyts donats per ell. Ara nostres llegidors prénguintne lo que vulgan, perque nosaltres fins aquí no hem dit res propi.

La opinió nostra la exposarém en lo número pròxim.

Societats PICIO, ADAN Y C.^a, Y L'ALMOGAVAR.—*Justicia del cel y Un galán de llansa*. Monólechs en prosa lo primer y en vers lo segón. Estrenats respectivament las nits del 28 y 29 de Maig, originals de D. Ramón Ojeda.

Justicia del cel, es un monólech dramátich que va estrenarse la nit del benefici del Sr. Virgili, L'actor va compendrer bé la situació y 's feu aplaudir molt.

Un galán de llansa, pertany al género cómic y descriu lo tipo d'un comparsa de teatro. Lo Sr. Martí,

encarregat de la representació, va ferho bé y la obreta agradá al públich.

Per tractarse d'un company de Redacció no volém judicar lo valor de las obretas ditas, que son lo debut de son autor. Si tenen gracia, no 'ns escauria dirlas, y en quant als defectes, que 'ls diga un altre. Lo Sr. Ojeda va ser cridat á las taulas varias vegadas.

CALVO-VICO.—*Preparatiu de casament*, monólech en vers, original de D. Juli Gay. Estrenat la nit del 29 de Maig.

Es aquest monólech la primera obreta escrita per un jove autor. L'assumpto, bastant gastat ja, ofereix alguna novetat tractat per lo Sr. Gay. La versificació es fácil, y lo desempenyo que doná á la obreta lo senyor Llibre fou ajustat y obtingué aplausos.

L'autor fou cridat á las taulas per son satisfactori éxit.—J. B.

L'escut de Catalunya

En la que Sant Jordi empunya
bandera de color blanch,
hi ha l'escut de Catalunya
ab quatre *barras de sanch*.

D'aquestas barras l'historia
está escrita en lletres d'or,
per saberla de memoria
y grabarla en nostre cor.

Essent Carles rey de Fransa
y senyor dels catalans,
entraren, folls de venjansa,
en sas terras los normáns.

Per sostenir sa corona,
demanava 'l Rey socós
al compte de Barcelona
lo valent Jofre 'l Pelós.

Al saber la nova, empunya
lo Comte l'arma y l'escut,
y s'endú tot Catalunya
cap á Fransa resolut.

Axis que á Fransa arrivava
ab la flor dels cataláns,
lo rey Carles reculava
atropellat pels normáns.

Y llensántshi desseguida
lo brau Jofre ab sos valents,
va deturar l'embestida
dels normáns forts y potents.

Mes quan vensut reculava
l'enemich rostos avall,
un llansó al pit se li clava
y 'l fá caure de cavall.

Dintre una tenda 'ls de Fransa
ferit al Comte han entrat,
posantli al capsal la llansa
y l'escut al seu costat.

Y al entrá á durli la nova
de que 'ls normáns han perdut,
veu lo Rey al Comte jove
mirant trist lo seu escut.

—Si á vos se 'us deu la victoria,
per qué al Rey trist os mostréu?
Si voléu honors y gloria,
comte Jofre, demanéu.

Desd' avuy de vostra terra
seréu comte independent,
seréu mon company en guerra
y en pau l' amich més prudent.—

—Grans mercés, lo Rey de Fransa,
li respón Jofre 'l Pelós;
no 'm reca, no, 'l cop de llansa
que dessangra lo meu cos.

Lo que 'm reca y cor me lliga
es veure llis mon escut,
sense cap blassó que diga
los honors qu' he merescut.—

Llavors lo Rey desseguida
s' acosta al llit del valent,
xopa 'ls dits en sa ferida
y axis li diu dolsament:

—Ab sanch del cor á la guerra
habéu guanyat lo blassó;
quan tornéu á vostra terra
brodéu lo vostre pendó.—

Y passant quatre ditadas
del brau Jofre en l' escut blanch,
hi deixaba senyaladas
las quatre barras de sanch.

ANTÓN BORI Y FONTESTÁ.

Notas bibliogràficas

J. PONS Y MASSAVEU.—*Trascant per les serres*.—Cuadros de la Segarra.—290 planas, 18 per 14 cm.—Estampa de «L' Avenç», 1892, Barcelona.—Preu, 3 ptas.

Desde la publicació de *La colla del carrer*, no haviam tingut lo gust de llegir cap altre llibre de aquest autor.

Aquell era una colecció de cuadros de costums de xicot, y lo present es un aplech de cuadros populars de la regió ó comarca segarrenca.

Nos agrada aquest género literari, y voldríam que fossin molts los escriptors que á n' ell se dediquessin, puig que es la manera més apropiada de fotografiar pera guardar com á recort, la fesomia particular de las diversas encontradas catalanas.

Conté lo volúm set cuadros diferents, de lectura amena y descripció natural.

La estampació está feta ab pulidesa y bon paper, fent honor al establiment tipogràfic dels Srs. Massó y Casas. Lo Sr. Pons usa en aquest darrer llibre, la ortografia que ab tanta constancia tracta de fer prevaleixer la revista catalana *L' Avenç*, de cual biblioteca forma part la obra.

M. MARIANELO.—*Primarencas*—Aplech de poesías.—64 planas, 15 per 9 cm.—Estampa de J. Bertran, Barcelona, 1892.—Preu: 0'50 peseta.

Ab lo sobrenom de A. Llimoner, ha publicat lo autor un llibre en lo que hi van 34 composicions en vers, sobre assumptos variats y géneros distints. Pocas son

las poesías del llibre que á concepte nostre pogan citar-se com á impecables, donchs que tenint, com demostra, pretensions, debía haber posat més cuydado en la elaboració de sa tasca.

Una qualitat bona reconeixém no obstant en lo señor Marianelo, y es de versificar ab facilitat y l' enamorament de tractar assumptos grans. Si aquestas dots anessin unidas á la claretat, en la concepció y desenvollop de las ideas y ab la originalitat de aquestas, podrían esperar-se del jove poeta obras de alé més vigorós.

La claretat en precisar conceptes, pot adquirirse no volent precipitarse y donant temps al temps, la originalitat la té aquell que la té y no la dona la reflexió ni l' estudi, encara que molt ajudin.

En *Primarencas*, troba á faltarshi originalitat, s' hi veu l' afany de imitació de grans poetes, pero esperém veurer obras de més talla pera judicar millor.

En resúm, lo llibre no es dolent, y fa creurer que lo qui ha fet aquells versos pot fer bona poesia si estudiava en bons mestres, no pera imitarlos, sino pera singularisarse, que es com se pren nom. Si no hi vegessim alguna disposició, no hagerem dit lo que deixém escrit. La obreta forma part d' una Biblioteca catalana, que diu donará cada mes un llibre per l' istil, al preu de mitja pesseta.

M. FIGUEROLA.—*Música celestial*.—Cuadern de versos.—16 planas ab dibuixos, 22 per 13 cm.—Barcelona, estampa de J. Puigventós, 1892.—Preu: 0'25 pessetas.

Lo proposit de entretenir agradablement una estona, es lo que ha guiat al autor y sabém que ho logra, puig que agota ràpidament las joguinas que produheix la seva ploma. Lo quadern conté elegants ninots, ben dibuixats y d' actituts picarescas.

Prou de llibres.—B. S.

La experiencia

Quan lo seu dit aixeca misteriosa,
son silenci sagrat fa respectar;
parla poch pro veu molt, y hont la ma posa
las cordas dels secrets sab fer vibrar.

Hi ha qui diu que es molt vella y rutinaria,
que ab la rahó del hom may s' ha avingut,
Mes, no ab la fe ¡ignorants! qu' es lluminaria
é inspira 'l recte obrar al consensut.

Son llenguatge son fets, poca teoria,
mes dona en cambi avisos y consells
y senzilla y humil mostra per guia
en la creu del treball, sos blanchs cabells.

JOSEPH FALP PLANA.

Epigrama

Que té talent en Jordana
diu sovint á tot arreu;
qui no entent mallorquí, creu
que 's fa 'l sabi... ¡ealé té gana

E. R. M.

Teatros locals

Lirich.—Desde que aquest elegant teatro ha tornat a obrir sas portas, l'animació hi regna altra vegada com en sos millors temps. Vritat es que la companyia que hi actúa está formada per artistes que mereixen las simpatías del públich de bon gust que sab saborejar las bellasas de una acabada interpretació.

La primera obra que ha estrenat ha sigut un arreglo de la comedia en quatre actes *Paris fin de siècle*, fet per lo Sr. Pina y Dominguez.

En aquesta obra sos autors, Blum y Toché, han tractat més que de pintar, de parodiar las costums modernes del París frívol y lleuger que res pren en sério y que 's passa la vida en una continuada festa. Se tracta, donchs, no de fer posar sério al públich ab pretenciosas lliçons de moral, sino senzillament de entretenirlo agradablement durant quatre actes, presentantli devant seu las costums d' una societat *fi de siècle*. Es cert, com s' ha dit, que aqueixas costums son exageradas y que la obra que las enclou presenta en la majoria de sas escenas un carácter marcat de *vau-deville*... ¿Y qué? ¿Acás se proposaren altre cosa sos autors? No senyor. Lo seu objecte, com deixém consignat, no es altre que ensenyar de una manera amena y divertida y sense enfadosos sermons, los defectes y ridiculesas de una classe social. Y aixó ho han lograt.

Hi han en *Paris fin de siglo* escenas molt graciosas, especialment aquellas en que hi intervé la marquesa y altres de deliciosas per lo ben desarrolladas com la de Alfredo y Berta, dos promesos qu' están á punt de casarse y encare no 's coneixen.

En quant á la traducció ó arreglo del Sr. Pina, en general, es fet á conciencia; pero 's veu que ha garbellat bastant, s' endevina la gracia que s' ha evaporat al trasplantar la obra. De totas maneras, si en los numerosos arreglos que han sortit de las sevas mans hagués estat en tots lo Sr. Pina á la altura de *Paris fin de siglo*, ja podria estar content.

La interpretació, molt acertada, distingintse en primer terme la Sra. Tubau, la Srta. Badillo (C) y los senyors Vallés, Guerra y Manso.

Lo *cotillón* que 's balla al final del acte tercer, tingué de repetir-se per lo graciós que resulta y per lo bé que 'l ballan los actors.

Tivoli.—La companyia d' en Romea ha plegat lo ram.

Pera dijous estava anunciant lo debut de una altre companyia d' opereta espanyola (aixís s' anuncia) que posará en escena produccions traduhidas del francés.

Novetats.—Dissapte passat inaugurá sas funcions la companyia de declamació que dirigeix don Emili Mario. Després de *El Amigo Fritz*, obra del debut, s' estrená un monólech del Sr. Echegaray, *El canto de la sirena*, escrit ab la sola intenció de que lluhís sas dots artísticas la Srta. Guerrero, per qui fou escrit.

S' ha representat també durant la setmana la comedia *Clara Sol*, qual protagonista desemenya la senyora Alverá, á qui alguns anys enrera ja havíam tin-

gut ocasió de aplaudir en aqueixa mateixa producció en lo Teatro de Catalunya.

Dijous degué estrenarse la comedia *La Credencial*, de la que 'ns ocuparém en lo número pròxim, al igual que del melodrama *Roger Laroque* que deu estrenarse demá á la tarde.

Eldorado.—Dimecres va inaugurarse la nova companyia de sarsuela dirigida per D. Joseph Bosch y de la que forma part la tiple Julia Segovia, ja aplaudida pel nostre públich.

S' anuncia l' estreno de várias obras y la reproducció de *El rey que rabió*, per los mateixos artistes del Principal.

De totas parlarém á son degut temps.

Calvo-Vico.—Per dijous estava anunciada la primera de una série de funcions que donará en aquest teatro la companyia que fins ara ha vingut actuant al Tivoli.

S' estrená la sarsuela *La mujer de papá*, de la que parlarém la setmana entrant.

Desitjém al Sr. Romea y á la companyia que dirigeix que la sort los hi sia més favorable qu' en la anterior temporada.

Circo Ecuestre.—Lo programa es sumament atractiu. A més de Miss Zephora, de Mlle. Virginia, del excéntrichs musicals *Bast Crescendos* y de la familia Montrose, ha debutat altre familia: la Briatore, que ha obtingut molts aplausos.

Y com si tot aixó fos poch, s' anuncian altres importants debuts. Aixís va bé.

Circo Español Modelo.—Los dissaptes y diumenjes s' ompla completament de bulliciosa concurrencia que aplaudeix ab calor tots los números del programa que es sempre atractiu y variat, duas circunstancias que 'l fan molt recomenable.

LABRUGUERA.

Espèransa

¿Qué fora sens ella, qué fora la vida?
Jornada sens terme; planuria sens sol;
quan l' ànima resta de pena afligida
abont cercar ditxa, ventura y consol.

En vá los exemples del sant heroisme;
en vá d' una mare la bella il·lusió;
si al home amenassa temut cataclisme,
confont la esperansa sa trista impresió.

D' inmensas empresas fidel consellera;
tesor de ventura que 'l cor fá glatir;
qui ab ella confia jamay desespera
já quans l' esperansa ensenya á sufrir!

Puríssima imatge del Cel maravella
que ab gran indulgencia creá l' Infinit;
avans qu' obligarnos á viure sens ella,
lo mon tot á cendras veurém reduhit.

DOLORS RIERA BATLLE.

Nostres Corresponsals

Vilanova y Geltrú 23 Maig de 1892.

Sr Director de LO TEATRO REGIONAL:

Estimat amich: Al aixecarse diumenge 'l teló del teatro del Tívoli y al veurer la desaparició dels coros de modistas, xulos, y demés tipos de que 's compon lo insuls género que 'ns han servit fins avuy, al sentir-se l'entusiasta aplauso, no per demanar-se la repetició de un duo de tiple y tenor cómic, si no per saludar al Sr. Borrás, tots los amants del art se sentien plenament satisfets.

Ab lo drama *El campanero de S. Pablo*, debutá la companyia que dirigeix lo Sr. Borrás. Obtingué ajustat desempenyo, distingintse especialment dit actor, que en lo final del prólech se li tributá una ovació, junt ab los Srs. Labastida, Serrallera, Asperó y Fages.

En lo fi de festa que 's posá en escena, la simpática Srta. Sala demostrá plenament ser una actriu cómica de *primocartel-lo*.

Per la nit se posá en escena lo drama *En el seno de la muerte* y *La Teta gallinayre*, sent totas duas preciosas obras desempenyadas de un modo magistral.

Esperém veurer la companyia en obras catalanas per fer un judici enter, pero pot adelantarse vist lo entusiasme del públich, que 'ns espera una bona temporada teatral.

Lo corresponsal.

Societats recreativas

LA JUVENTUT.—Aquesta distingida societat celebrá un concert vocal é instrumental lo dijous últim, dia 26 Maig, en commemoració del cinqué aniversari de sa fundació.

No donarém un detall tan extens com voldríam, per falta d'espai, solsament dirém que varen fer la delicia de la numerosa y elegant concurrencia que omplia per complert lo local, las Srtas. Bordas, Rodon, Fontanals, Eugenia y Assunción Dachs, y los senyors F. y B. Bofill, Costa, Señorli y Olerer.

No podém menos que felicitar á la Srta. Romeu pel modo que va recitar las duas poesias *Quant serás gran* y *La mort del soldat*.

Lo Sr. Banquells cantá una *Pregiera* titulada *Alla mente confusa*, veyentse obligat á repetirla en mitj de gans aplausos que justament varen tributarli.

Finalisá aquesta festa ab un espléndit ball de societat.

CLARÍS.—Important resultá la funció donada diumenge per la tarde en aquesta numerosa y ja popular societat. *Lo contramestre* siguié la obra posada en escena y per l'acertada interpretació pogué apreciarse estava estudiada y posada ab carinyo, ja que tots los intérpretes rivalisaren de debó pera sortirne ayrosos. Son per aquest motiu mereixedors de citarse las senyoras Ugas y Mas, junt ab los Srs. Bové, March, Fages, Molist, Bars y Pares.

Ab motiu de la celebració de son tercer aniversari,

demá á la tarde donará una festa literaria musical, la que segons noticias promet ésser important.

CÍRCULO ULTRAMARINO.—Diumenge al vespre tingué lloch en aquesta important societat la inauguració de un bonich teatret, qual idea aplaudím bagin portat á cap, ja que aixís los Srs. socis trobarán un alicient més, com es lo de distreures per medi del teatro. Nostra enhorabona també per haver escullit pera la primera funció obras exclusivament catalanas. Aquestas foren las bonicas joguinas *Lo que 's veu y lo que no 's veu* y *Fotografias*, quin desempenyo siguié certadíssim á cárrech de la Srta. Tarés y dels Srs. Poch, Mercader (pare y fill) Muela, Balaguer y Pruna, noms ja coneguts per nostres lectors.

Terminada la funció hi hagué ball de societat.

Repetím nostra enhorabona, aconsellant no descuydin lo important repertori de nostre Teatro Catalá.

PICIO ADÁN Y C.^a.—Molt favorescuda se vejé disapte á la nit aqueixa concorreguda societat, ab motiu de tenir lloch lo benefici de D. Joan Virgili. Se posá en escena lo drama *Lanuza*, logranthi aplausos las Srtas. Virgili y Roca y los Srs. Mas, Ollé, Dominguez, Ros, Casas y lo beneficiat. Del monólech *Justicia del cel* que s'estrená després, ne parlém en la secció de Teatro Catalá. Acabá la funció ab *Lo ret de la Sila*, desempenyat ab acert per las mateixas senyoretas y los Srs. Ros, Gimenez, Fornaguera, Gratacós y Dominguez.

ALMOGÁVAR.—Las produccions *Als peus de vosté*, *Un galán de llansa* (estreno) y *A pel y á rapel*, se esculliren per diumenge passat en aqueixa elegant societat. Respecte la primera, á causa del cambi de papers fet á última hora, resultá poch ajustada; de la segona en atenció de que era estreno y catalá, ne parlém també en la secció corresponent y per fi, la última, siguié ben representada. Foren aplaudits la Srta. Faura y los Srs. Rius, Magriñá, Rozas, Ribera, Mas y Sanper.

J. XIMENO.

OLIMPO.—Com á celebració del XIII aniversari de la fundació de la societat coral *La Catalana*, se doná dimecres passat una funció extraordinaria.

Las obras escullidas foren *Tío... yo no he sido*, *Marina* y *Arturo di Fuencarrale*. Tocant á la primera, regular, en quant á la segona, menos que regular y en lo que respecta á la última, passablement. Lo desempenyo á cárrech de las Srtas. Soler y Balmes, aixís, aixís; dels Srs. Jordi, Marín, Díez, Casas, Ruis y Marí tret lo Sr. Marín los demés no estavan molt segurs en sos papers. L'orquestra regular á cárrech del Sr. Oliveras.

L'entrada á la altura de la orquesta.

LA BRUJA (OLIMPO).—Ab un plé á vessar com pocas vegadas hem presenciát en aqueixa important societat, se posaren en escena dijous á la nit, las sarsueles *Caretas y capuchones* y *La caza del oso*, resultant ben interpretadas per part de las Sras. Puchol y Santana y los Srs. Puiggari, Marxuach, Laura, Balmanya, Prats y Tugás. Lo Sr. Vinyas encarregat del *Tolin* de la última producció, cantá que no se 'l sentia del coll de la camisa. Los coros no molt bé. La direcció

musical á càrrech de D. Ramon Bartomeu, bé com sempre.

MARINA.—L' última funció que ha donat aqueixa societat s' ha vist en extrém concorreguda. Se representaren *Lo pronunciament* y *Chateaux Margaux*, obtenint aplausos la Srta. Martí y los Srs. Marimon, Domínguez, Trilla, Montserrat, Lladó, Fortuny y Costa.

ALI BEY.—*La vida es sueño*, se posá en escena dissapte passat á la nit, desempenyantla acertadament las Sras. Zamora y Rosés y los Srs. Orsini, Pladevall, Laorden, Vallés, Alabart, Raimundi, y Giné. La primera funció fou catalana, la segona castellana, ¿cóma será la tercera?

LA JUVENTUT.—Diumenge á la tarde devant d' una escullida concurrència, se representá *El noveno mandamiento*, per las Sras. Romeu y Masrera y los senyors Viñas (F.) Balmanya, Barquillo y Galaup. A pesar de las nostras insinuacions, contian donant á l' escena produccions castellanas. ¿Quan se convencerán tots los aficionats al teatro de que las simpatias que han adquirit representant obras del nostre repertori, las perdrán si continuan maltractant l' idioma de Cervantes?

BERENGUER.—A benefici del director d' escena D. Anton Barba, se posá en escena diumenge á la nit *La lluna en un cove*, *El astrólogo fingido* (estreno) y *La Marmota* logrant aplausos la Srtas. Valor y Paz y los Srs. Montpal, Clavé, Vallsmadella, Barba, Farré, Rojas, Ferrer, Pujol, Crusat, Casamitjana y Aparici. Amenisá l' acte la societat coral «Campestre» cantant los coros *A la musa catalana* y *Lo cantor del poble*, que foren aplaudits. També ho siguié lo beneficiat qui cantá en un intermedi la romanza *¡Libertad!*

ATENEO MARQUÉS DE LA MINA.—Concurridíssima 's veié la funció que doná aqueix Ateneo diumenge passat. Se posá en escena *Flor d' un dia* y *Kikiriki*, estrenantse en la primera duas decoracions que foren molt aplaudidas, així com també ho sigueren los executants de las duas obras: Sras. Puchol y Guart y los Srs. Parera, Traveria, Fiol, Vilardell, Manent, Clapera, Palmer, Aleix, Roig, Cairó, Puig, y Esteva. La segona dirigida per lo Sr. Bartomeus, com ell sols sab ferho.

R. OJEDA.

Doloras

LOS HOMENS

Quan era nen me mirava
als homens igual que *deus*,
mes, avuy que ja soch *home*
me 'ls miro 'l mateix que nens.

AVANS Y ARE

Quan vagis al cementiri
per ton espós á plorá,
no fingeixes lo martiri
perque tu fas com lo lliri...
com mes aygua mes bé va.

LA FLAMENCA

I

Per salvar de sa mare la existencia
la *Soleá*, al demunt de l' escenari
fent lascius saltirons, per cruel sentencia,
defensa un miserable y trist salari.

II

Sa mare ha finit ja ab fera agonia
y ballant y rihent ella está encare,
mentre 'l públich, ilús, sedent d' orgia
crida ab veu d' ayguardent:—*¡Viva tu mare!*

IGNASI IGLESIAS.

CONCURS DE EPIGRAMAS

La bona acullida que entre nostres favoreixedors ha tingut la idea dels Concursos comensats ab lo de *Enigmas*, y la novetat introduhida en la enigmografia, ab los que resultaren premiats, y que poden veures en lo número 46 de LO TEATRO REGIONAL, fa que avuy cridém á tots los aficionats al género epigramátich pera que vingan á probar la agudesa y finor de son ingeni, manifestada en la forma de epigramas.

BASES DEL CONCURS

1.ª Premi únic.—LO TEATRO REGIONAL, regalará un exemplar del llibre «Jochs Florals del primer diumenje de Maig de 1888;» te 320 planas en paper superior y mida 25 per 46 cm., y conté obras tant importants com *La Rondalla del infern*, drama en 3 actes y en vers, original de D. Frederich Soler, y lo hermós poema *Margaridó*, de D. Apeles Mestres. Hi ha ademés la comedia en 2 actes y en prosa, original de D. M. Figuerola Aldrofeu, *Servey de Plata*, discursos de don Conrat Roure y de D. Manuel de Lasarte, y poesias de D. Ernest Soler de las Casas, Emili Guanyabens, Antón Bori, Antón Careta Vidal, Antón Ferrer y Codina, C. Gumá y altres. Aquest llibre será donat com á premi á la persona que envihi cinch epigramas, que no passin de deu versos cada un y que á judici del jurat que 's formarà, resultin ser los millors y de més bon gust entre tots los rebuts.

2.ª Se publicarán los noms de tots los que hagin cibat al premi, y luego en votació haguda entre tots los lectors de LO TEATRO REGIONAL que hi vulgan pendrer part, (á qual fi y á son día lo periódich repartirá papeleta de votació), se nombrarán tres individuos, que junt ab la Redacció del setmanari formarán lo Jurat calificador.

3.ª Los epigramas deurán esser rigurosament inédits y depositarse en lo Bussó de nostra Administració, Unió 2, avans de la sortida del número 22 de aquest setmanari, y enviarse en un sol plech clós, que contindrà lo nom propi del autor y son domicili, á més dels cinch epigramas, y advertint en lo sobrescrit que es enviat al Concurs.

4.ª Si resultan ser autors que hagin enviat, quedarán fora de concurs los tres individuos elegits pera formar part del Jurat.

5.ª Los epigramas premiats, serán publicats d' una sola vegada en lo número de Lo TEATRO REGIONAL successiu al de la sortida del fallo, que deurá tenir lloch en lo número 25 de nostre setmanari, y los epigramas triats com á publicables de entre los no premiats, anirán sortint en los números següents.

Y are sols nos resta desitjar als concurrents á aquest concurs, bon humor é inspiració, y recomanárlosi no olvidin que l' epígrama pera ser bó ha de tenir tres qualitats: curt, xistós é intencionat.

Are ja estan avisats.

Per la Redacció:

J. XIMENO.

Novas

Lo folletí del drama *L' Agulla*, corresponent al repartó d' avuy, porta los núms. 55-56 y 57-58.

Dissapte passat se doná en lo teatro Romero, instalat en la barriada del Poble Sec, la segona funció de la temporada. Se posaren en escena las obras *Las Euras del Mas*, *El prólogo de un drama* y *Lo Mestre de minyons*. S' hi distingiren la Sra. Alentorn y los senyors Bons, Borrás, Fornés y algun altre, no poguentho dir aixís de tots per notarshi inseguritat en algun d' ells.

En lo Teatro del «Círcol de la Unió Republicana» de Sant Andreu de Palomar, s'ha posat en estudi una producció catalana en un acte que s'anuncia ab lo títol de *¡Elecciones!*

Lo distingit escriptor dramàtic D. Ramon Bordas, està acabant, pera estrenarse durant la pròxima temporada, una obra en tres actes ab lo títol de *Luther*.

Lo centre Roger de Flor, ab motiu de lo primer aniversari de sa fundació, donará una funció extraordinaria demá á la tarde. Del producte líquit que 's recaudi de dita funció, se repartirán pans als pobres del districte de la Concepció, quina repartició tindrà lloch en lo local del mateix Centre (Diputació, 455, primer), lo dia 12 del present mes, á las 10 del matí. Pera dit objecte D. Felip Ricart ha entregat 25 pessetas.

Pera avuy está anunciad lo benefici del jove don Joseph Clapera que tindrà lloch en lo Teatro Olimpo, posantse en escena *Los embusteros*, *El prólogo de un drama*, *El final de un lio* y *Pascual bailón*. Augurém un plé.

Enigmas

ENDEVINALLA

Lo meu cosset
comensa doble
y acaba prim,
tota cufoya

deixo vestirme,
deixo guarním.

Y si ab má ayrada
de casa 'm treuhen,
mon vestidet
en mans del brétul
que m' ha llensada
resta desfet.

Pero es ma venjansa
tan poch malévola,
tan ignocent,
que núa ballo
per divertirne
qui 'm don torment.

VICENS BORRELL.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que trayentli una lletra cada vegada, comensant pel darrera, dongui los resultats següents: 1.ª, carrer de Barcelona; 2.ª, objecte de cuyna; 3.ª, en tots los barcos; 4.ª, aliment y 5.ª consonant.

TRINITARI COSTA

ROMBO

Sustituir los punts per lletres de manera que llegidas vertical y horizontalment diguin: 1.ª, consonant; 2.ª, part de mon; 3.ª, carrer de Barcelona; 4.ª, sabí antich; 5.ª, nom d'home; 6.ª, á certas horas tothom ne té; y 7.ª, consonant.

A. XALABARDER.

XABADA

I I
:
I I

PAQUITO.

(Las soluciones en lo próximo número).

Solucions als Enigmas insertats en lo número 17.

Xarada.—CAR-ME-TA.

Endevinalla.—Gas.

Geroglífich.—PUJA MES LO NÚMERO DE POBRES QUE LO NÚMERO DE RICHES.

Correspondencia

J. F.; Girona: te rahó, ja rebrá carta.—R. B.; Girona: rebut paquet ab 26 exemplars.—C. M.; Vilafranca:—está bé, fassihu com diu.—V. C.; Reus: ¿Cóm estém?—Cintet Barrera y Cargol: n'anirá algùn.—Joseph Sabater: veurém de servirlo en lo que envihi, en aquesta no pot ser.—E. R. M.: publicaré dos ó tres dels treballs qu' envia.—Andreu Esteve: es massa extens.—Bonavia: de lo que tením rebut, anirá *Matrimoni!*—F. Gumá: anirá lo *ters de silabas*.—J. T. R.: acceptat.—A. Pallejá: sentím no poguer servirlo.—Tomás Iltis: la composició peca de llarga y difusa.—Isidro Martínez: será publicat.—Francesch Torres: retocat anirá.—Paco y Manolo: *Si es broma puede pasar pero...* ja saben nostre parer.

La Catalana.—Imp. de J. Puigventós, Dormitori de St. Francesch, 5.